

EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR

Aastaruanne

2 0 1 7

. . . .

Kommenteeritud kokkuvõte

Euroopa Andmekaitseinspektori kohta on lisateavet meie veebilehel <http://www.edps.europa.eu>.

Samuti saab veebilehel [tellida](#) meie uudiskirja.

Kaanepilt kujutab andmebaasi. Kõik neli osa seonduvad Euroopa Andmekaitseinspektori tööga ning andmete ja andmekaitsega üldiselt:

- turvalisus ja kaitse, mida esindavad andmelahtrid ja tabalukud;
- inimeste ja digimaailma vaheline suhe, mida esindab üksikisik;
- andmekaitse üleilmne laad, andmete vahetamine ja meie seos digimaailmaga;
- andmed üldiselt, mida esindab binaarkood, andmetega seonduvate asjade arvuline tõlgendus.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2018

© Fotod: iStockphoto/EDPS ja Euroopa Liit

© Euroopa Liit, 2018

Taaskasutamine on lubatud tingimusel, et viidatakse allikale.

PDF ISBN 978-92-9242-273-8 ISSN 1831-0478 doi:10.2804/060564 QT-AB-18-001-ET-N

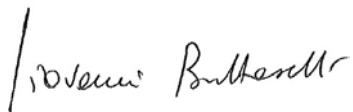
Aastaruanne

2 0 1 7

Kommenteeritud kokkuvõte

EUROOPA ANDMEKAITSEINSPEKTOR

hakkab täitma ka muid ülesandeid, et tagada isikuandmete kaitse üldmääruse ühtne kohaldamine ELis. Andmekaitse ja eraelu puutumatuse tavade uue ajastu alguses püüab Euroopa Andmekaitseinspektor jätkuvalt digiajastu andmekaitse ja eraelu puutumatuse teemalise üleilmse dialoogi raames näidata head eeskju.

Giovanni Buttarelli
Euroopa andmekaitseinspektor

Wojciech Wiewiórowski
Andmekaitseinspektori asetäitja

| 2017. aasta ülevaade

@EU_EDPS

#EDPS strategy envisions #EU as a whole not any single institution, becoming a beacon and leader in debates that are inspiring at global level

Oma 2015.–2019. aasta strateegias kirjeldasime visiooni EList, mis näitab eeskju üleilmses digiajastu andmekaitset ja eraelu puutumatus käsitlevas dialoogis. Selles sätestatakse praeguste volituste jaoks põhjalik ja ulatuslik kava, mille eesmärk on kehtestada digiajastu andmekaitse rahvusvaheline käsitlus.

2017. aastal jõudsime praeguste volituste kehtimise keskpunkti. Olgugi et Euroopa Andmekaitseinspektori strateegia (vt lk 14) vahehindamisel selgus, et oleme oma eesmärkideni jõudmiseks teinud märkimisväärsed edusamme, on meie visiooni tegelikkuseks muutmiseks vaja teha veel palju tööd.

Andmekaitse digiteerimine

Tehnoloogia areneb kiiresti, muutes ettearvamatul viisil seda, kuidas me oma elu elame. Hoolimata sellest, et tehnoloogilise innovatsiooni kasu on ilmselge, on samuti ülioluline arvesse võtta ja vaagida eraelu puutumatus ja andmekaitse tehnoloogilise revolutsiooni mõju. Andmekaitse peab muutuma digitaalseks.

Digikeskkond määrab kindlaks viisi, kuidas me oma elu elame – mitte ainult meie suhtlemise, vaid ka ettevõtete tegutsemise viisid ning moodused, kuidas valitsused tõlgendavad üldise huvi järgimise ja üksikisikute kaitse kohustust. Siiski toetuvad uued tehnoloogiad valdavalt tohtu hulga isikuandmete laialdasele kogumisele ja kasutamisele ning hoolimata sellest, et tehnoloogiline innovatsioon on jõudnud kaugele, on institutsioonide reaktsioon olnud aeglane.

Andmekaitseasutusena seisab meie ees selliste loominguiliste ideede ja uuenduslike lahenduste välja töötamise ülesanne, mis võimaldaks ühiskonnal uuest tehnoloogiast kasu saada, säilitades samas üksikisikute õigused. See tähendab, et olemasolevad põhimõtted tuleb reaalset tõhusamaks muuta ja need tuleb lõimida uute põhimõtetega, mis on konkreetselt digiajastu ja andmepõhise majanduse jaoks välja töötatud.

Isikuandmete kaitse üldmääruses keskendutakse senisest enam tehnilistele meetmetele ja lahendustele, nt lõimitud andmekaitse ja vaikimisi andmekaitse ning samalaadsete põhimõtete tulevasele kohaldamisele ELi institutsioonides ja asutustes, ning vajadus selle järele, et andmekaitseasutused (sh Euroopa Andmekaitseinspektor) arendaksid tehnoloogia valdkonnas oma teadmisi ja oskusteavet, on olulisem kui eales varem. Asjakohane oskusteave ei pea olema olema mitte ainult andmekaitseasutustel, vaid kõik isikuandmete töötlemise valdkonna otsuste langetajad peavad tehnoloogia arenguga seonduvaid võimalusi ja riske paremini mõistma.

Hea näide on meie töö Euroopa Andmekaitseinspektori poolt 2014. aastal loodud internetis eraelu kaitse korraldamise võrgustikuga (IPEN). Et uue isikuandmete kaitse üldmääruse sätete kohaselt muutuvad lõimitud andmekaitse ja vaikimisi andmekaitse põhimõtted õiguslikuks kohustuseks, püüab IPEN täita andmekaitse juriidilise käsitluse ja infotehnoloogia projekteerimise vahelise lünga ning toetada eraelu puutumatus korraldamise ekspertide elukutse arendamist.

2017. aastal korraldas võrgustik Viinis õpikoja, mille eesmärk oli rõhutada uue tehnoloogia väljatöötamisel isikuandmete kaitse parema taseme tagamiseks kasutatavaid põhimõtteid. Et eraelu kaitse korraldamine pakub Euroopas üha rohkem huvi, tegi internetis eraelu kaitse korraldamise võrgustik transatlantilise õpikoja korraldamiseks koostööd ka eraelu puutumatus tulevikuküsimuste foorumi (FPF), Leuveni katoliku ülikooli ja Carnegie-Melloni ülikooliga. Õpikoda keskendus eraelu kaitse valdkonna teadus- ja arendustegevuse vajadustele eelkõige lõimitud andmekaitse ja vaikimisi andmekaitse kontekstis.

Lisaks internetis eraelu kaitse korraldamise võrgustikuga tehtud tööle oleme kõvasti vaeva näinud uue tehnoloogia alaste teadmiste ja oskusteabe

arendamisega. Need teadmised on andmekaitsega tegeleva kogukonna uutele tehnoloogilistele probleemidele ja uuele arengule (ning andmekaitsele ja eraelu puutumatusse avalduvale mõjule) asjakohase reageerimise tagamisel üliolulised.

Tehisintellekti ja robotika arengu jätkuvale jälgimisele lisaks uurisime ka nutiprillide, koostoimeliste intelligentsete transpordisüsteemide ning tehisintellekti ja hajusandmebaasi (nt plokiahela) tehnoloogia võimaliku murrangulise rakendamise privaatsusega seotud tagajärgi finantstehnoloogia sektori arengule. Loodame esitada oma uurimistulemusel 2018. aasta jooksul.

Andmekaitse isoleerituna ei eksisteeri. Seepärast on oluline, et otsime digiajastu probleemidele lahendusi koostöös teiste osalistega. Internetis eraelu kaitse korraldamise võrgustik on siin hea näide – tegemist on Euroopa Andmekaitseinspektori 2016. aasta algatusega, mille eesmärk on edendada tarbija- ja andmekaitse valdkonnas koostööd. Meie eesmärk on teha reguleerivate asutustega turu kontsentratsiooni ja informatsioonilise võimsusega seotud probleemide käsitlemisel koostööd. 2017. aastal oma esimesed kaks koosolekut pidanud digitaalses teabevõrgustikus saab arendada dialoogi teemal, kuidas reageerida digiprobleemidele nii, et üksikisikutele tagatakse kontoroll oma isikuandmete üle.

Uue menetluse väljatöötamise tulemusel saime 2017. aastal nõukogult esimese ametliku taotluse koostada arvamus. Taotlus käsitles komisjoni ettepanekut, et tarbijakaitset laiendataks tarbijatele pakutavale digisisule, mis tugines ekslikule arvamusele, et sisu pakutakse isikuandmete vastu. Meie [arvamuses](#) hoiatati mis tahes uute sätete eest, millega pakutakse välja idee, et inimesed võivad tasuta oma andmetega nagu rahaga. Selliseid põhiõigusi nagu õigus isikuandmete kaitsele ei tohi taandada tarbija lihthuvidele ja isikuandmeid ei tohi käsitleda kaubana.

Üleilmsete partnerluste loomine

Tehnoloogia areng on toonud kaasa suuri muutusi selles, kuidas me andmeid jagame. Iga päev liigub üle rahvusvaheliste piiride tohutul hulgal andmeid, samas reguleerivad isikuandmete kaitset piirkondlikul või riiklikul tasandil sätestatud õigusaktid. 2013. aastal avaldatud tõendusmaterjalid isikuandmete massilisele jälgimisele tuginevate programmide kohta näitlikustasid suurepäraselt seda probleemi, kuid andmekaitse rahvusvaheline mõõde on andmekaitsega tegeleva kogukonna aruteludes keskmel olnud juba aastaid.

Euroopa Andmekaitseinspektori strateegias rõhutatakse seda, kui oluline on arutelud tegevuseks muuta. Peame välja töötama üleilmse digitaalse privaatsuse ja andmekaitse standardi, mille keskmel on üksikisikud oma õiguste ja vabaduste ning isikuidentsuse ja turvalisusega. Pealegi peaks Euroopa olema selles töös esirinnas, olles põhiõiguste austamisel eeskujuks.

2017. aastal tegime selles valdkonnas märkimisväärsed edusamme. Eriti tuleb märkida andmekaitse eetilise mõõtme arendamisel tehtud tööd. 2017. aastal hoogustus 2016. aastal loodud [eetika nõuanderühma](#) tegevus, mis on aidanud elavdada digikeskkonna ja selle eetilise mõju laiemat rahvusvahelist arutelu, mida oleme edendanud. Meie jõupingutused tipnevad 2018. aastal [andmekaitse ja eraelu puutumatusse eest vastutavate volinike rahvusvahelise konverentsiga](#), mis toimub Brüsselis 2018. aasta oktoobris. Konverentsi kaaskorraldajatena valisime avaliku istungi teemaks digitaalse eetika ning loodame sel teemal üksikisikute ja mitme valdkonna spetsialistide vahel edendada avatud dialoogi.

Andmekaitse üleilmsete standardite väljatöötamise jõupingutused ei piirdu siiski vaid andmekaitsega. Oleme arvamusel, et rahvusvaheliste lepingute läbirääkimistel peab EL neid lepinguid kasutama ELi

kodanike õiguste tugevdamiseks, tagades, et need ei kahjustaks ELi õigusaktidega sätestatud andmekaitse taset. See on eriti oluline kaubanduslepingute puhul. Tavaliselt andmevooge kaubandusküsimuseks ei peeta. Hiljutised ettepanekud lisada kaubanduslepingutesse andmevoogudega seonduvad õigusaktid õhutasid siiski Giovanni Buttarellit avaldama detsembris 2017 teemakohase [blogipostituse](#). Ta kordas Euroopa Andmekaitseinspektori pikaajalist arvamust, et andmekaitse ei tõkesta rahvusvahelist koostööd ning et andmevood tuleb täielikult ja sõnaselgelt jätta ELi kaubanduslepingute kohaldamisalast välja.

Samuti osalesime 2017. aasta septembris toimunud ELi-USA andmekaitseraamistiku Privacy Shield ühises läbivaatamises. Läbivaatamise eesmärk oli hinnata andmekaitseraamistiku Privacy Shield rakendamist – see on ELi USAsse andmete ülekandmist hõlbustav raamistik, millega tagatakse, et üksikisikute põhiõigusi ei kahjustata. Tulemus ei olnud rahuldav ja kui meile muret tegevate probleemide lahendamisteks meetmeid ei võeta, alustame koos [artikli 29 alusel loodud tööühma](#) (WP29) kolleegidega 2018. aastal jätkutegevust asjakohaseid meetmeid kasutades.

Rahvusvahelisel tasandil suurendab ELi-ülene ühtne seisukoht andmekaitse suhtes Euroopa-põhise käsitluse mõju ja usaldusväärsust. Seepärast on töö jätkamine tihedas koostöös kolleegidega ELi riiklikest andmekaitseasutustest oluline andmekaitse põhiprobleemidele reageerimisel, et tagada tõhus koordineeritud järelevalve ning ka ühised ettevalmistused uueks õigusraamistikuks.

Andmekaitse valdkonnas uue lehekülje keeramine

Kogu maailmas on paljud riigid ELi andmekaitse-eeskirju juba pikka aega võrdlusaluseks pidanud. Eelisseisundi säilitamiseks tuleb neid eeskirju siiski reformida, et tagada asjakohane kaitse digiajastul. Reform ei tohiks innovatsiooni aeglustada. See peaks tagama, et ELi kodanike põhiõiguseid kaitstakse asjakohaselt ja et taastataks usaldus digiühiskonna vastu, mida varjatud ja ebaproportsionaalne jälgimine on kahjustanud.

Isikuandmete kaitse üldmäärus avaldati 4. mail 2016 *Euroopa Liidu Teatajas*. See oli suur edusamm nende eesmärkide saavutamisel. Samas on vaja veel teha palju tööd, enne kui ELi uus andmekaitseraamistik valmis saab.

Euroopa Andmekaitseinspektori strateegia raames oleme aktiivse partnerina pühendunud Euroopa

Komisjoni, parlamendi ja nõukogu aruteludes osalemisele. Täitsime seda rolli isikuandmete kaitse üldmäärust käsitlevate arutelude jooksul ja oleme samalaadset lähenemisviisi kasutanud [määruse \(EÜ\) nr 45/2001](#) (milles sätestatakse ELi institutsioonide ja asutuste andmekaitse-eeskirjad) läbivaatamisel ja e-privatsuse määruse reformi käsitlemisel.

2017. aastal avaldasime mõlema määruse kohta arvamused, rõhutades isikuandmete kaitse üldmäärusega ühtsuse tagamise vajadust. [Määruse \(EÜ\) nr 45/2001 läbivaatamise](#) arutelud liikusid 2017. aasta novembris kolmepoolsete läbirääkimiste etappi ja [jätkame jõupingutusi](#), et leping sõlmitaks võimalikult ruttu – kooskõlas seadusandja võetud kohustusega tagada nimetatud eeskirjade kohaldamine isikuandmete kaitse üldmäärusega samal päeval. See on oluline, et tagada ELi institutsioonide võimekus uute andmekaitse-eeskirjade kohaldamisel üles näidata head eeskju.

Oleme teinud head tööd ELi institutsioonide ettevalmistamiseks uute eeskirjadega kohanemiseks. Eelkõige tutvustasime ELi institutsioonidele [vastutuse](#) põhimõtet, mille kohaselt peavad nad nii uutele eeskirjadele vastama kui ka seda vastavust tõendama. Oleme teinud tihedat koostööd ELi institutsioonide [andmekaitseametnikega](#), et aidata neil teha ettevalmistusi. Samuti võtsime ühendust juhtkonna ja ELi muude töötajatega, keda uus õigusakt mõjutab.

E-privatsust käsitlevas [arvamuses](#) nõudsimel, et kehtestataks targemad, selgemad ja rangemad eeskirjad, tuues samal ajal välja põhiprobleemid. Kõnealuse õigusakti puhul on edusammud olnud aeglasemad, kuid meil on hea meel täheldada, et e-privatsust käsitlev Euroopa Parlamendi aruanne (mida kasutatakse kolmepoolsetes läbirääkimistes komisjoni ja nõukoguga) tugineb Euroopa Andmekaitseinspektori [soovitustele](#). Ka 2018. aastal jätkame e-privatsuse määruse arengu jälgimist ja loodame lepingu sõlmida niipea kui võimalik.

2017. aastal kulutasime isikuandmete kaitse üldmääruse ettevalmistustööle palju energiat. See hõlmas tihedat koostööd artikli 29 alusel loodud töörühma kolleegidega nii isikuandmete kaitse üldmääruse põhisätetega seotud suuniste koostamisel kui ka Euroopa Andmekaitseinspektori loomisel, kusjuures Euroopa Andmekaitseinspektor tegutseb viimase sekretariaadina. Euroopa Andmekaitseinspektori võtab üle artikli 29 alusel loodud töörühma kohustused ja muud isikuandmete kaitse üldmääruse ELis ühtse kohaldamisega seotud ülesanded. Selle uue kohustuse täitmiseks valmistudes tegime 2017. aastal märkimisväärsed edusamme: valisime välja logo, kujundasime veebilehe ja lõime Euroopa Andmekaitseinspektori raamistikus eraldi ametina Euroopa Andmekaitseinspektori sekretariaadi vajaduste kindlaksmääramisele ja analüüsile ning riiklike andmekaitseasutuste uuendatud koostöö, sidusa korra ja tehnoloogiliste võimaluste analüüsile, langetati 2017. aastal tehnilise platvormiga seonduvad otsused ja käivitus rakendamise projekt. Ettevalmistused jätkuvad ka järgmise aasta esimeses pooles, et tagada nõukogu töövalmidus 2018. aasta maiks.

Uue õigusakti ettevalmistamisele lisaks sätestatakse Euroopa Andmekaitseinspektori strateegias vastutustundliku ja teadliku poliitika kujundamise edendamise ülesanne. 2017. aastal ületasid meie jõupingutused eelmistel aastatel samas valdkonnas tehtu. Suurenes andmekaitse ja eraelu puutumatuse teemaliste ELi ettepanekute kohta väljastatud arvamuste arv ning samuti esitasime poliitikakujundajatele [vajadust käsitleva töövahendi](#) avaldamise kaudu praktilised suunised. Kaks meie väljastatud arvamust koostati lisaks nõukogu otsesel palvel – seda ei ole varem juhtunud. Mõlema vaatluse eesmärk on tõendada ELi institutsioonidele meie nõuannete kvaliteeti ja väärtust ning eelkõige meie üha paranevat koostööd nõukoguga.

@EU_EDPS

#EDPS publishes necessity toolkit as part of commitment to facilitating responsible & informed policymaking <http://europa.eu/Yu63VB>

Oma järelevalveülesannete raames võtsime 2017. aastal endale uue kohustuse – Europoli järelevalve. Selle uue rolli täitmisel on üks meie peamistest ülesannetest olnud tagada, et Europol suudaks õiguskaitse eesmärgil andmete töötlemisel leida õige tasakaalu turvalisuse ja eraelu puutumatuse vahel. Püüdsime oma Europoli kolleegidega saavutada tõhusad töösuhted ja lõpetasime 2017. aasta nende andmetöötustegevuse produktiivse kontrolliga. Sellele alusele toetume ka 2018. aastal ja loodame, et turvalisuse ja eraelu puutumatuse läbimõeldud käsitusviisi edendades suudab Europol olla teistele eeskujuks.

@EU_EDPS

#EDPS & JSB handover ceremony set new era in #DataProtection #supervision of @Europol! #EDPS to work as supervisor & advisor

Sisehaldus

Asutuse eesmärkide saavutamisel etendavad olulist rolli meie sisehalduse ning andmekaitsepoliitika asjakohasus ja tõhusus. See on veelgi olulisem, arvestades haldustuge, mida me Euroopa Andmekaitseinspektoriga pakkuma hakkame.

2017. aastal jätkasime oma tööga, et tagada Euroopa Andmekaitseinspektoriga tema ülesannete täitmiseks vajalike inim- ja finantsressursside olemasolu. See hõlmas Euroopa Andmekaitseinspektori loomist ja värbamiskava koostamist 2018. aasta esimesel poolel. Euroopa Andmekaitseinspektori andmekaitsega seotud vastutuse töövahendi juurutamisega rakendasime andmekaitset ka praktikas, näidates, et meie oleme samuti uue määruse jaoks valmis ja suudame teistele eeskujuks olla.

Lisaks võtsime kasutusele uusi töövahendeid ja uue poliitika, nt inimressursside pikaajalise planeerimise vahend ning võrdsete võimaluste ja mitmekesisuse poliitika – need kõik on välja töötatud tagamaks, et Euroopa Andmekaitseinspektori büroos on jätkuvalt tõhus ja meeldiv töökeskkond.

Oma sõnumi edastamine

Kuna meie ülesanded ja vastutus pidevalt kasvavad, on olulisem kui varem, et meie tööga seonduv teabevahetus toimiks nii tõhusalt ja läbipaistvalt kui võimalik.

2017. aasta märtsis lõime uue [veebilehe](#), mille eesmärk ongi seda teha. Veebilehele järgnes uue väljanägemisega [uudiskiri](#), mis kroonis meie jõupingutusi kujundada ümber ja ajakohastada Euroopa Andmekaitseinspektori kuvand vastavalt uuele digiajastule. Praegu tegeleme Euroopa Andmekaitseinspektori ja 2018. aasta rahvusvahelise konverentsi uue veebilehe loomisega. Mõlemad projektid peavad valmima 2018. aasta lõpuks.

Lisaks laiendame jätkuvalt oma tegevusulatust – nii sotsiaalmeedia kasutamise, pressitegevuse kui ka õppelähetuste ja ürituste kaudu.

Euroopa Andmekaitseinspektori ja 2018. aasta rahvusvahelise konverentsi tähtaegade lähenedes ning Euroopa Andmekaitseinspektori rolli ja üleilmse kohalolu suurenedes on oodata järjekordset toimekat aastat.

2017. aasta peamised tulemusnäitajad

2015.–2019. aasta strateegias sõnastatud strateegiliste eesmärkide ja tegevuskava põhjal kehtestatud

peamised tulemusnäitajad (KPId) aitavad meil oma tegevuse elluviimist jälgida ning seda vajaduse korral kohandada, et suurendada tehtava töö mõju ja ressursside kasutamise tõhusust.

Allpool esitatud peamiste tulemusnäitajate tabelis kirjeldatakse lühidalt iga tulemusnäitajat ja tulemusi 31. detsembri 2017. aasta seisuga. Neid tulemusi võrreldakse enamikul juhtudel algsete eesmärkidega.

2017. aasta peamised tulemusnäitajad enamasti kasvasid püstitatud eesmärkidele või ületasid neid, tõendades, et asjakohaste strateegiliste eesmärkide rakendamine toimub plaanipäraselt ja parandusmeetmed ei ole vajalikud.

Järgmine teave selgitab kolme peamise tulemusnäitaja (KPI) jälgimise tulemusi:

- KPI 4 analüüsib Euroopa Andmekaitseinspektori teatud arvamuste mõju. Seda KPI-d ei olnud võimalik plaanipäraselt hinnata õigusloome protsessi viivituse tõttu, mis muutis kahe 2017. aastaks välja valitud arvamusega (digitaalse sisu direktiiv ja määruse (EÜ) nr 45/2001 läbivaatamine) seotud ülesande täitmise võimatuks. Seda KPI-d vaadatakse läbi, arvestades selle suurt sõltuvust Euroopa Andmekaitseinspektori sõltumatutest asjaoludest (nt õigusloome protsessi areng ja viivitused);
- KPI 7 on veebilehe külastuste ja Twitteri jälgijate koondnäitaja. Selle KPI tulemused olid vastakad – Twitteri jälgijate arv ületas eesmärgi suuresti, samas oli Euroopa Andmekaitseinspektori veebilehe külastuste arv väiksem kui seatud eesmärk. Selle põhjus on peamiselt asjaolu, et veebilehe 2017. aasta külastuste statistikas võeti arvesse külastajate arvu alates Euroopa Andmekaitseinspektori uue veebilehe avamisest märtsis 2017. Uue veebilehe kohta laekus väga positiivset tagasisidet ja külastajate piisavalt suur arv laseb järeldada, et see on jätkuvalt meie tööst ja andmekaitsest üldiselt huvitatutele väärtuslik veebipõhine allikas;
- 2017. aastal töötajate rahuloluga seonduvat peamist tulemusnäitajat KPI 8 ei hinnatud, sest see on seotud inimressursside küsitlusega (mida tehakse iga kahe aasta tagant, seega uuesti 2018. aastal).

PEAMISED TULEMUSNÄITAJAD (KPId)		TULEMUSED SEISUGA 31.12.2017	2017. AASTA EESMÄRK
1. eesmärk: andmekaitse digiteerimine			
KPI 1	Euroopa Andmekaitseinspektori (kaas)korraldatud eraelu puutumatust ja andmekaitset suurendavate tehnoloogiaalgatuste arv	9	9
KPI 2	Valdkonnaülestele (sisemistele ja välistele) poliitikalahendustele keskendunud tegevuste arv	8	8
2. eesmärk: üleilmse partnerluse tugevdamine			
KPI 3	Rahvusvahelisel tasandil käsitletud juhtude arv (artikli 29 tööühm, Euroopa Nõukogu, Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD), ülemaailmne eraelu kaitse võrgustik (GPEN), rahvusvahelised konverentsid), millesse Euroopa Andmekaitseinspektor andis olulise kirjaliku panuse	31	10
3. eesmärk: Euroopa Liidu andmekaitse uus ajajärk			
KPI 4	Euroopa Andmekaitseinspektori arvamuste mõju analüüs	<i>2017. aastal ei kohaldata</i>	
KPI 5	Andmekaitseametnike / andmekaitsekoordinaatorite / vastutavate töötajate rahulolu tase Euroopa Andmekaitseinspektori koostöö ja suunistega, sh andmekaitse subjektide rahulolu koolitusega	92,3 %	60 %
KPI 6	Euroopa Andmekaitseinspektori (regulaarselt uuendatavasse) nimistusse kantud prioriteetsete juhtumite rakendamise määr mitteametlike märkuste ja ametlike arvamuste kujul	100 %	90 %
Võimaldavad tegurid: teabevahetus ja ressursihaldus			
KPI 7	Euroopa Andmekaitseinspektori veebilehe külastuste arv	181 805	2015 on võrdlusalus (195 715 veebilehe külastust, 3631 jälgijat Twitteris) + 10 %
(koondnäitaja)	Euroopa Andmekaitseinspektori Twitteri konto jälgijate arv	9407	
KPI 8	Töötajate rahulolu määr	<i>2017. aastal ei kohaldata</i>	

| 2018. aasta põhieesmärgid

2015.–2019. aasta üldstrateegia raames valiti 2018. aastaks allpool esitatud eesmärgid. Tulemustest anname teada 2018. aasta aruandes.

Euroopa Andmekaitseõukogu asutamisega seotud ettevalmistused

Isikuandmete kaitse üldmääruse kohaselt vahetab Euroopa Andmekaitseõukogu mais 2018 välja [artikli 29 alusel loodud töörühma](#) (WP29). Et tagada Euroopa Andmekaitseõukogu sekretariaadi töövalmidus päevast, mil jõustub isikuandmete kaitse üldmäärus, ning et kehtiks üleminekukord sujuvaks üleandmiseks, jätkub meie ettevalmistav töö 2018. aasta esimeses pooles. Selle tööga tagame, et meil on piisavalt inim- ja finantsressursse ning et oleme kehtestanud asjakohased töömeetodid. Samuti jätkame Euroopa Andmekaitseõukogu IT-kommunikatsioonisüsteemi ja veebilehe väljatöötamisega. Nii Euroopa Andmekaitseõukogu asutamisega seotud ettevalmistuste kui ka isikuandmete kaitse üldmääruse rakendamise suuniste koostamise raames säilitame tiheda koostöö artikli 29 alusel loodud töörühmaga.

ELi andmekaitseraamistiku valmimine

2017. aasta jaanuaris esitas komisjon ettepanekud määruses (EÜ) nr 45/2001 sätestatud [kehtivaid eeskirju](#) asendava ELi institutsioonide ja asutuste andmekaitse uue määruse ja e-privatsuse uue määruse kohta. 2017. aasta lõpus toimusid Euroopa Parlamendi, komisjoni ja nõukoguga määruse (EÜ) nr 45/2001 läbivaatamist käsitlevad kolmepoolsed läbirääkimised. Samal ajal jätkus nõukogus e-privatsuse määrusega seotud töö.

2018. aastal jälgime toimuvaid läbirääkimisi aktiivselt edasi ja tagame vajaduse korral sihtotstarbelise panuse. Meie eesmärk on tagada, et mõlemad määrused oleks võimalikult suurel määral kooskõlas isikuandmete kaitse üldmääruse põhimõtetega ning et neid kohaldataks võimalikult väikese viivitusega.

ELi institutsioonide ettevalmistustöö seoses läbivaadatud määrusega

Läbivaadatud määruses (EÜ) nr 45/2001 määratletakse Euroopa Andmekaitseinspektori järele-

valve roll ja volitused ning sätestatakse eeskirjad, mille järgimist peame ELi institutsioonides ja asutustes tagama. Seepärast eraldame nende eeskirjade tõhusaks ja tulemuslikuks rakendamiseks jätkuvalt märkimisväärsed vahendeid. See hõlmab meie asutuse sisekorra ajakohastamist, et viia see vastavusse uue määrusega, ning koostööd ELi institutsioonide ja asutustega, et aidata neil uusi eeskirju rakendada. Meie eesmärk on tagada, et ELi institutsioonid suudaksid uue andmekaitsepaketi kohaldamisel üles näidata head eeskuju.

Tulemuslik järelevalve Europolis

Europoli [uus andmekaitseraamistik](#) jõustus 1. mail 2017 ning Euroopa Andmekaitseinspektor määrati ameti uueks järelevalveasutuseks. Meie uus roll hõlmab järelevalvega seotud ülesandeid (sh kaebuste menetlemine, konsultatsioonid, teabenõuded, päringud ja kontroll). Samuti pakume sekretariaadi teenust ja teeme koostööd riiklike järelevalveasutustega koostöökogus. 2018. aastal jätkame tõhusa järelevalve raamistiku loomist, toetudes järelevalve kaheksa esimese kuu jooksul saavutatud edule ja saadud kogemusele. Samuti püüame pakkuda üksikisikutele väga heal tasemel kaitset, rõhutades eelkõige [vastutuse](#) põhimõtet. Üks meie peamistest ülesannetest on olnud tagada, et Europol suudaks õiguskaitse eesmärgil andmete töötlemisel leida õige tasakaalu turvalisuse ja eraelu puutumatus vahel.

Meie IT-oskusteadmiste rakendamine

Jätkame kontrollimeetodite arendamist, keskendudes tehnoloogilistele aspektidele, eelkõige ELi [suuremahuliste infosüsteemide](#) ning turvalisuse ja õiguskaitse valdkonnas (nt Europol). Samuti on meie eesmärk ELi institutsioonide hallatavate veebilehtede ja mobiilirakenduste kaugkontrolli tegemiseks kasutada Euroopa Andmekaitseinspektori laborit. Lisaks jätkame [lõimitud andmekaitse](#) ja vaikimisi andmekaitse reaalsuseks muutmise kontseptsioonide ja meetodikate arutelu edendamist tehnoloogia- ja õigusekspertide vahel ning julgustame oma järelevalve alla kuuluvates organisatsioonides isikuandmete töötlemise uute käsitlusviiside arendamist.

Julgeolekuliidu kujundamine

Eeldatavalt esitame 2018. aastal arvamused komisjoni kolme ettepaneku kohta, mis käsitlevad ELi piiri ja turvalisust. Need arvamused käsitlevad ELi infosüsteemide koostalitlust, õiguskaitseseorganite piiriülest juurdepääsu elektroonilistele tõenditele ning õiguskaitseseorganite piiriülest juurdepääsu finantsandmetele ja nende andmete kasutamist. Samuti jälgime tähelepanelikult sideandmete säilitamisega seotud muutusi.

Tehnoloogia ja andmekaitse suunised

2016. aastal väljastasime [veebiteenuste](#) ja [mobiilirakenduste](#) isikuandmete kaitset käsitlevad suunised. 2018. aastal avaldame suunised infotehnoloogia haldamise ning pilvandmetöötluse kohta. Kasutame oma tehnoloogilisi oskusteadmisi Euroopa Andmekaitseinspektori toetamiseks, tehes seda nõustaja ja järelevalvaja rollis, et suurendada selles valdkonnas oma tegevuse nähtavust, vaadates läbi ja väljastades eritehnoloogiate või -metoodikate (eelkõige julgeoleku) valdkonnas suuniseid ja poliitikanõuandeid.

Vajaduse ja proportsionaalsuse hindamise hõlbustamine

2017. aastal avaldasime [vajadust käsitleva töövahendi](#), mille eesmärk on pakkuda poliitikakujundajatele andmekaitse valdkonnas vajalikkuse põhimõtte kohaldamiseks praktilisi suuniseid. 2018. aastal kavatsime ELi institutsioonide vastutustundliku ja teadliku poliitikakujundamise edendamise raames anda samasuguse panuse seoses ELi andmekaitsealaste õigusaktide vastavusega proportsionaalsuse põhimõttele.

Andmekaitse digiteerimine

Isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 25 alusel on lõimitud andmekaitse ja vaikumisi andmekaitse kohustuslik nõue. Kavatsime parandada teadlikkust nende põhimõtete kohaldamise vajadusest, esitades 2018. aasta alguses selleteemalise arvamuse. Lisaks julgustame projekteerijaid kasutama uutes rakendustes eraelu puutumatust soodustavat tehnoloogiat. Selleks anname eraelu puutumatusega seotud kasutajasõbralikele mobiilse tervishoiu (ehk m-tervise) rakendustele auhinna.

Samuti teeme eraelu puutumatuse korraldamise maine parandamiseks koostööd [internetis eraelu](#)

[kaitse korraldamise võrgustikuga](#) (IPEN). IPENi töö on lõimitud ja vaikumisi andmekaitse tõhusa kohaldamise tagamisel ülioluline. See ühendab endas eraelu puutumatust kaitsva tehnoloogia edendamiseks vajalikud tehnoloogia-, õigus- ja privaatsuseksperdid ja eraelu puutumatust arvestava tehnika. Teadusasutuste, tööstuse ja kodanikuühiskonna esindajatega toimunud edukatele õpikodadele tuginedes muutub IPENi koostöö 2018. aastal üha intensiivsemaks.

Internetis eraelu kaitse korraldamise võrgustik (IPEN) jälgib jätkuvalt tähelepanelikult tehnoloogia arengut, mis võib mõjutada andmekaitset ja eraelu puutumatust, ning jagab oma leide teaduslike aruannete ja poliitikasoovituste avaldamisega, mille eesmärk on pidevalt teavitada privaatsus-, IT- ja tehnoloogia-kogukondi.

Digitaalse teabevõrgustiku edusammud

2017. aastal lõime digitaalse teabevõrgustiku Digital Clearinghouse. Projekti eesmärk on tuua kokku konkurentsi-, tarbijakaitse- ja andmekaitseasutused, kes soovivad jagada teavet ja arutleda selle üle, kuidas tagada digitaalruumis üksikisiku huve toetavate eeskirjade täitmine. 2018. aastaks kavandatakse digitaalse teabevõrgustiku uusi kohtumisi, mille käigus soovitakse jätkata 2017. aastal alustatud tööd (võimalusega laiendada selle tegevust ebaõiglase hinnapõhise diskrimineerimise ja vahendajate vastutuse valdkonda).

Valijate mittekaubanduslikul eesmärgil mikrotasandil sihtmärgiks seadmine

2018. aastal kavatsime väljastada arvamuse valijate mikrotasandil sihtmärgiks seadmise, veebipõhise manipuleerimise ja isikuandmete kohta. Samuti keskendub aramus poliitiliste kampaaniate käigus suurandmete kasutamisele ja aitab tuvastada valijate mikrotasandil sihtmärgiks seadmisega seotud andmekaitseprobleemid nende hääletamiskäitumist mõjutava isikustatud sisu, sh liba-uudiste kasutamisel.

Eetika lõimimine andmekaitseasutuste igapäevatoösse

Euroopa Andmekaitseinspektori ja [eetika nõuanderühma](#) kehtivate volituste raames tehtud töö on parandanud andmekaitse kogukonna digitaaleetikat. Nüüd on oluline, et alustaksime eetikateadmiste

lõimimist oma igapäevatoösse sõltumatu reguleeriva asutuse ja poliitikanõustajana ning teeksime selleks koostööd kolleegidega teistes [andmekaitseasutustes](#). 2018. aasta oktoobris Brüsselis Euroopa Andmekaitseinspektori ja Bulgaaria Vabariigi isikuandmete kaitse komisjoni korraldatav [andmekaitse ja eraelu puutumatuse eest vastutavate volinike rahvusvaheline konverents](#) tagab suurepärase foorumi, kus seda koostööd saab rahvusvahelisel tasandil arendada ja tugevdada.

Rahvusvahelise konverentsi ettevalmistamine

Eetika nõuanderühma töö lõpeb 2018. aastal, mil avaldatakse rühma aruanne, kus esitatakse järelduste ülevaade. Aruandega antakse märkimisväärne panus 2018. aasta rahvusvahelisel konverentsil toimuvasse arutellusse. 2018. aastal jätkame rahvusvahelise konverentsi ettevalmistamist nii logistika kui ka programmi vaatenurgast. Meie eesmärk on edendada dialoogi digieetika teemal eri valdkondade gruppide ja üksikisikutega.

| Strateegia vahehindamine

Et olla oma tööga ajakavas, tegime **Euroopa Andmekaitseinspektori strateegia** elluviimise vahehindamise, konsulteerides oma sidusrühmadega ja esitades vahehindamise tulemused 2017. aasta aruandes.

Vahehindamise tegi asutuseväline nõustaja, küsitledes 2017. aasta septembris ja oktoobris 15 asutusesisest ja -välist sidusrühma, kasutades küsimustikku (vt lk 16). Asutusevälised sihtrühmad hõlmasid Euroopa riiklike **andmekaitseasutuste** esindajaid, **andmekaitseametnike** kogukonna liikmeid, poliitikas ja andmete kontrollis osalevaid ELi institutsioonide esindajaid, tehnoloogiakogukonna liikmeid ja vabaühenduste esindajaid, kes tegelevad isikuandmete ja inimõiguste kaitsega. 30. novembril 2017, Euroopa Andmekaitseinspektori juhtkonna lühipuhkuse päeval, esitas nõustaja laekunud tagasiside kohta aruande. Meie arutelude kokkuvõtte on allpool esitatud järeldustes.

Euroopa Andmekaitseinspektori saavutuste hindamine

Euroopa Andmekaitseinspektori strateegias kasutatavat käsitlusviisi peeti väga edukaks, kusjuures üks asutuseväline sidusrühm märkis, et *uued järelevalveasutused on eelmiselt meeskonnalt teatepulga suurepäraselt üle võtnud*. Uued järelevalveasutused muutsid oluliselt organisatsiooni visiooni, missiooni ja strateegiat, et saavutada üleilmset juhtpositsiooni ja nähtavust.

Küsitletud hindasid Euroopa Andmekaitseinspektori asjalikku, pragmaatilist ja kliendipõhist lähenemisviisi väga kõrgelt. Asutusevälised sidusrühmad olid arvamusel, et Euroopa Andmekaitseinspektor peaks tegelema sellega, mis tal hästi välja tuleb – nõustamine, eksperdianalüüsi pakkumine ja ELi institutsioonidega kontakti pidamine, tagades samas, et teda ei peetaks *töö takistajaks*. Strateegia muudab Euroopa Andmekaitseinspektori uuringute ja õigusliku analüüsi tippkeskusest andmekaitse valdkonnas *rahvusvahelisel tasandil kaalu omavaks asutuseks*.

Vahehindamise tulemuste põhjal järeldasime, et puudub vajadus muuta põhjalikult strateegias esitatud missiooni ja strateegilisi eesmärke. Kõik eesmärgid on endiselt olulised. Alates strateegia avaldamisest 2015. aasta algul ei ole andmekaitse valdkonnas ootamatut

arengut toimunud ja volituste puhul vastab asutuse positsioon meie prognoosile. Samuti suutsime teatud arengusuundi prognoosida, nt üha suurem huvi isikuandmete töötlemise eetilise mõõtme ja Euroopa Liidu Kohtu teatud otsuste vastu.

Ametiaja teisel poolel tõhusa töö tagamine

Et võtta arvesse välistegurite mõju, mida 2015. aastal ei olnud võimalik prognoosida (nt Brexit, USA uus valitsus ja terrorirünnakud), otsustasime teha strateegias mõned väikesed kohandused.

Samuti nentisime, et tõenäoliselt alahindasime teatud ülesannetega (nt Europoli järelevalve ja Euroopa Andmekaitseinspektori rajamine) seotud töökoormust. Ehkki meie koostööd sidusrühmadega peeti üldiselt rahuldavaks, pidasid mõned küsitletud probleematiliseks tulevase suhteid Euroopa Andmekaitseinspektoriga ja Euroopa Andmekaitseinspektori poolt kõikide (sh justiits- ja siseküsimuste valdkonna) ELi asutuste järelevalve tegemise vajadust.

Mõned asutusesisised sidusrühmad avaldasid arvamust, et strateegias määratletu ja selle elluviimise viis ei ole alati piisavalt selge. Olgugi et Euroopa Andmekaitseinspektori välismaailmaga suhtlemise viis on märkimisväärselt muutunud, on asutusesisene töö jäänud paljuski samaks. Seepärast võib olla vaja teha organisatsiooni võimalikult hea töö tagamiseks (volituste lõppemiseni) teatud korralduslikud muudatused. Eriti oluline on parandada Euroopa Andmekaitseinspektori, tema asetäitja ja ülejäänud asutuse vahelist sisesuhtlust ning ülesandeid paremini tähtsuse järjekorda seada. Euroopa Andmekaitseinspektori ja tema asetäitja palvel algatab asutuse tegevusdirektor arutelu juhatajate ja personalikomiteega ning esitab juhatajatele tegevuskava. Tegevuskavas käsitletakse nutikamaid töötamise viise, ülesannete suuremat delegeerimist ja lisameetmeid, et Euroopa Andmekaitseinspektori töökoormust paremini hallata.

Asutusesisised ja -välised sidusrühmad tõdesid, et asutuses valitseb tõsine töötajate puudus nii arvu poolest kui ka teatud erialavaldkondades. Asutust kirjeldati kohustuste täitmiseks ja üha suureneva töökoormusega hakkama saamiseks kui *liiga väikest*. Tegevusdirektor algatab juhatajatega strateegilise arutelu,

kuidas keskpika perioodi jooksul ressursse suurendada. Samuti peame käsitlema uusi probleeme väga hoolikalt, jätkates samas olemasolevate töötajate koolitamist, et aidata neil laiendada oma teadmisi. Samuti võib Euroopa Andmekaitseinspektor kasu saada strateegilistes teadmusvaldkondades nõu andvate organite kaasamisest.

Andmekaitse tekitab üha rohkem muret paljudes eri valdkondades (nt tarbijakaitse ja konkurentsioigus) ning nende valdkondade eksperdid soovivad välja töötada andmekaitse ühtset käsitusviisi. Nagu üks sidusrühm märkis, ei vaja me Euroopa Andmekaitseinspektorilt akadeemilist tippaset, vaid praktilisi eksperdinõuandeid oma tegelike vajaduste kohta. Seepärast peame oma traditsioonilisest õiguskäsitlusest edasi liikuma ja kiiresti arendama oma oskusteadmisi seoses uute tehnoloogiate ja nende mõjuga ning samuti õiguskaitse, salateenistuse, kohtulike uurimiste ja äritavade valdkonna riiklike tegevuskavadega.

Euroopa Andmekaitseinspektoril on Euroopa andmekaitsepoliitika mõjutamiseks tugev positsioon. Ka meie kõige optimistlikumad prognoosid ei oleks

suutnud ennustada huvi tohutut suurenemist andmekaitse vastu Euroopast väljaspool. 2018. aasta maist täiel määral kohalduvat isikuandmete kaitse üldmäärust peavad paljud juba praegu üleilmseks standardiks. Andmekaitse ja eraelu puutumatuse eest vastutavate volinike rahvusvahelise 2018. aasta konverentsi korraldamise vastutus kajastab ka ELi positsiooni selle valdkonna rahvusvahelise liidrina. Seda arvesse võttes võib osutada asjakohaseks strateegia osad taas läbi vaadata, et tagada rahvusvahelise keskkonna (mille osa me oleme) parem kajastamine.

Juhtkonna lühipuhkuse päeval tegi Euroopa Andmekaitseinspektori juhtkond selgeks, et oma ülejäänud ametiaja jooksul on asutus jätkuvalt nii üleilmselt kui ka Euroopas andmekaitse valdkonnas sidus ja mõjukas tegutseja. Viimaste aastate jooksul on meie tegevus tekitanud märkimisväärseid ootusi, mis tuleb täita. Euroopa Andmekaitseinspektor astub oma ametiaja teise poolde uue energiaga, arvestades eelkõige andmekaitse ja eraelu puutumatuse eest vastutavate volinike rahvusvahelist konverentsi, mille 2018. aasta oktoobris ühiselt korraldame.

Küsitluses esitatud küsimused

Kas teie meelest esineb aspekte, mis kaks või kolm aastat tagasi olid veel tundmatud ja mis nõuaksid Euroopa Andmekaitseinspektori missiooni või eesmärkide muutmist ametiaja teisel poolel (2018-2019)?

Kuidas on andmekaitse valdkond viimase kolme aasta jooksul edasi arenenud, võttes arvesse praeguste üha kiiremate muutuste põhjustatud ümberkorraldusi ja segadust?

Kas Euroopa Andmekaitseinspektor on üldiselt suutnud nende muutustega kaasas käia? Kuidas hindate Euroopa Andmekaitseinspektori rolli järelevalveasutuste uue koosseisu kontekstis?

Maailmas domineerivad üha enam suurandmed, tehnoloogilised uuendused, olemasolevate asutuste uued mängureeglid ning uustulnukate ja igasuguste tegutsejate (kodanikud, sidusrühmad, küberkurjategijad, terroristid) vahelised jõujooned. Millised on põhiõiguste – nii andmekaitse kui ka eraelu puutumatus – ning Euroopa Andmekaitseinspektori kui asutuse peamised probleemid lühikeses ja keskpikas perspektiivis? Mis vahenditega Euroopa Andmekaitseinspektor neid probleeme käsitleb? Millega saab ta hästi hakkama ja mis peab muutuma?

Milline on Euroopa Andmekaitseinspektori roll Euroopas ja maailmas digitaalse ümberkorralduse ja segaduse ajastul? Kuidas saaks Euroopa Andmekaitseinspektor kõige paremini muude valdkonnas tegutsejatega koostööd teha, et tagada oma visiooni, missiooni ja eesmärkide täitmine?

Kas teil on Euroopa Andmekaitseinspektori jaoks muid ettepanekuid või soovitusi?

Lisaküsimused asutusesisestele sidusrühmadele

- Kuidas saab Euroopa Andmekaitseinspektor kindlustada ELis ja maailmas juhtpositsiooni?
- Mida peame tegema selleks, et Euroopa Andmekaitseinspektor oleks tänapäeva kiiresti muutuv maailmas üks suurtest võitjatest?

Võta ühendust ELiga

Isiklikult

Kõikjal Euroopa Liidus on sadu Europe Directi teabekeskusi. Teile lähima keskuse aadressi leiate: https://europa.eu/european-union/contact_et

Telefoni või e-postiga

Europe Direct on talitus, mis vastab Teie küsimustele Euroopa Liidu kohta. Talitusega saate ühendust võtta:
— helistades tasuta numbril: 00 800 6 7 8 9 10 11 (mõni operaator võib nende kõnede eest tasu võtta),
— helistades järgmisel tavanumbril: +32 22999696 või
— e-posti teel: https://europa.eu/european-union/contact_et

ELi käsitleva teabe leidmine

Veebis

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil: https://europa.eu/european-union/index_et

ELi väljaanded

Tasuta ja tasulisi ELi väljaandeid saab alla laadida või tellida järgmisel aadressil: <https://publications.europa.eu/et/>
Suuremas koguses tasuta väljaannete saamiseks võtke ühendust talitusega Europe Direct või oma kohaliku teabekeskusega (vt https://europa.eu/european-union/contact_et).

ELi õigus ja seonduvad dokumendid

ELi käsitleva õigusteabe, sealhulgas alates 1952. aastast kõigi ELi õigusaktide konsulteerimiseks kõigis ametlikes keeleversioonides vt EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu>

ELi avatud andmed

ELi avatud andmete portaal (<http://data.europa.eu/euodp/et>) võimaldab juurdepääsu ELi andmekogudele. Andmeid saab tasuta alla laadida ja taaskasutada nii ärilisel kui ka mitteärilisel eesmärgil

www.edps.europa.eu

 @EU_EDPS

 EDPS

 European Data Protection Supervisor

